

17.59x12.65	1	עמוד 2	הארץ - כותרת	20/04/2021	76975506-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינונו - 80790					

ב. מיכאל

"ציונות דתית"? בוודאי, אין אחרת

חזונו הנאור פירט ברומן "אלט־נוילנד". לצד התיאורים האוטו־פיים של מדינה שוויונית וכמעט מושלמת היטיב הרצל גם לזהות את הסכנה לחזונו. זו מגולמת בדמות הרב גאייר, המתואר כך בפי כמה מגיבורי הספר: "קנאי דתי ארוך, מאחו עיניים, מסית ומדיח... מצויד בכל ההתנשאות וההתחזקות הישנות והמוכרות שלו. פתאום הוא הפטריטי, הוא היהודי הלאומי, ואנחנו אוהבי הזרים. אם נמשיך להקשיב לו, נגלה עוד מעט שאנחנו יהודים רעים, או אפילו זרים בארץ שלנו... כל עוד ההשקפות של גאייר לא ינצחו, נמשיך להיות מאושרים".

על כריכת המהדורה הראשונה של "מדינת היהודים", מתחת לשם הספר, מופיעה גם המילה Versuch, ניסיון. צר לי, תיאודור, הניסיון נכשל. ההשקפות של גאייר ניצחו.

שבו נזרע זרע הציונות הדתית. ב-7 ביוני 1967, כאשר הרב שלמה גורן תקע בשופר גדול למרגלות הכותל, נבט הזרע ונעץ שורש ציוני־דתי באדמה המשוחררת. ומאו ועד עצם היום הזה נמשכת הצמיחה הפרועה של אותו שורש פורה ראש ולענה. מרעיל את כל סביבתו, בולע בדרכו אל השלטון את כל "הציונות הלא־דתית". לכן אין עוד צורך לומר "ציונות דתית". די לומר "ציונות", וכבר יידעו כולם במה מדובר: בעדה של הלומי־דת בדרגות שונות של חומרה – מן הקקאות הפרימיטיביות של פושעי הגבעות ועד לדתיות המנומסת של נוטריון "הרוב היהודי" וזכויות המקרקעין המקראיות – שרתמו מדינה שלמה להגשמת גחמה משיחית הזויה.

ראש וראשון לציונות הלא־דתית היה אחז תיאודור הרצל. את

כהלכתה לכל אורחיה, ללא הבדל דת, גזע, עם ומגדר. שמפרידה בחומת פלדה בין דת למדינה. שאינה מכפיפה את דיני המעמד האישי לדין דתי כלשהו. שאינה קובעת גבולות ומדיניות לפי מיתולוגיות מתקופת הברונזה. שאוסרת באיסור חמור כל כפייה דתית ואנטי־דתית. ששפתה (גם) עברית, שתרבותה (גם) יהודית, שחגיה ומועדיה (גם) יהודיים. והו, פחות או יותר.

האם אפשר לאסוף את כל הציונים המקבלים על עצמם את כל האמור לעיל וליצור מהם שני מנדטים? אחד? חצי? קדחת. אומרים, שפעם היו די הרבה מהם. בעיקר לפני פרוץ המדינה. לא־חר כינונה הם נגוזו. ראשון המכים בהם היה דוד בן־גוריון. האתאיסט המושבע הרחיק אותם מן השררה ואימץ אל ממשלתו את "החזית הדתית המאוחדת". זה היה היום

אשר מפלגת הסמוטריצים העניקה לעצמה את השם "הציונות הדתית", נמלאתי שמחה. אין שם יאה יותר לחבורת הבריונים האלימה הזאת, שללא ספק מייצגת נאמנה את פניה, ערכיה ומעשיה של ציונות דתית. דהיינו, תערובת של יצרים, גועות, אלימות ושמאלץ. כך בדיוק נראית ציונות שחטפה הרעלת דת. אט אט גוועה השמחה. גם החיוך הלעגני דעך. במקומם צץ הרהור מריר ומדכדך: וכי יש בכ"ל ציונות אחרת? האומנם אפר שר עדיין למצוא ציונות שאיננה דתית? האם היתה אי פעם ציונות שכזאת?

ובעצם, מה היא בכלל ציונות לא דתית? תיאורטית, אפשר לומר כך: זו ציונות המאמצת את עקרונות השוויון המלא בין כל בני האדם. שמואסת בכיטוי "העם הנבחר". ששואפת למדינה דמוקרטית